

Jüri Hion
Skepast&Puhkim OÜ
Jüri Hion <jyri.hion@skpk.ee>

Teie 01.02.2022
Meie 17.02.2022 nr 9-3.2/DP-21-030

Vanemuise tn 1 krundi ja lähiala (Südalinna kultuurikeskuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Palume esitatud töö üle vaadata ja korrigeerida järgmiselt:

1. Kavandatava tegevuse kirjelduses (p 1.2) räägitakse parkimismajast, samuti punktides 2.11 ja 3. Palume eelhindangut läbivalt korrigeerida, kuna parkimismaja antud planeeringuga ei kavandata.

Planeeringu koostamisel kaalutakse ja hinnatakse erinevaid võimalusi, sh ka seda, kas on võimalik ja vajalik maa-alusele korrusele parkimiskorruse kavandamine, kuid kindlasti ei kaaluta parkimismaja kavandamist. Vastavalt tellimusele lisatud tööle "Tartu südalinna kultuurikeskuse parkimisvajaduse analüüs" on võimalik ka null-lahendus, ehk maa-aluse parkimiskorruse mitterajamine.

2. Kavandatava tegevuse seoste kirjeldamisel asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega (p 1.3) palume igas alapeatükis välja tuua ka seosed. Kirjeldada, missugusel määral eeldatavalt mõjutab ja selgitada, kas on toetav või vastuolus.

3. Kavandatava tegevusega kaasnevate tegurite kirjeldamisel (p 1.5) palume igas alapeatükis välja tuua ka järelduse, selgitada mis planeeritava tegevusega eeldatavalt kaasneb ja anda vajadusel soovitusel. Sarnaselt nagu on toodud punktis 1.5.4, hästi ka punktis 2.4. Näiteks nõudeid jälgides eeldatavalt olulist negatiivset mõju ei kaasne. Näiteks tuleb põhjalikult käsitleda detailplaneeringu koostamisel või viia läbi täiendavad uuringud vms.

4. Planeeritavate tegevuste kirjeldamisel (p 2.1) on öeldud, et üldplaneeringu järgi tohib pargist hoonestada mitte rohkem kui 8840 m², mis ei ole korrektne. Üldplaneeringus on öeldud, et vähemalt pool pargist (Vanemuise tn 1) peab säilima. Vanemuise tn 1 krundi pindala on 21 333 m².

5. Pinnase kirjeldamisel (p 2.3) tuua peatüki lõpus välja järeldused ja soovitusel.

6. Loomastiku kirjeldamisel (p 2.5) on väidetud, et kavandatav tegevus toob kaasa ka loomastiku elupaikade kao ja oluline mõju kaasneb linnustikule, sealhulgas pargi alal pesitsevatele linnuliikidele. Samas on öeldud, et enamik loetletud liikidest pole alal siiski pesitsejad, kuid kasutavad parki toitumis- või puhkealana või on vaadeldud läbirändel olles. Ühtlasi on väidetud, et arenduse käigus kaovad ka võimalikud nahkhiirte elupaigad, samuti võib nahkhiirtele mõjusid avaldada võimalik täiendav valgusreostus, järgnevas peatükis, et on tõenäoline, et nahkhiirte elupaigaks on ka Keskpark.

Peatükis 2.6 ja eelhindangu kokkuvõttes on välja toodud, et uuringuga tuleb täpsustada nahkhiireliikide esinemine pargialal ning hinnata pargi olulisust nahkhiirte toitumisalana ning varjupaigana.

Palume eelhindangut korrigeerida, eemaldada vastuolud ja väited, mis ei tugine teaduslikel /uuringu andmetel. Juhime tähelepanu asjaolule, et park on ka täna valgustatud ja asub suure liikluskorrumusega Vabaduse puiestee ääres.

7. Peatükis 2.11 "Alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada" on taas räägitud parkimisanalüüsist ja jõutud järeldusele, et seega võib kavandatud parkimismaja rajamine põhjustada Tartu kesklinnas strateegiliste eesmärkidega seatud parkimiskohtade arvu ületamise ja soodustab jätkuvat autoliikluse osakaalu kasvu.

Eeltoodu ei ole korrektne - kordame punktis 1 toodut, et linn ei kavanda parkimismaja, linna strateegiliste eesmärkidega ei ole seatud parkimiskohtade arvu kasvu, samuti ei kavandata autoliikluse osakaalu suurenemist. Vastupidiselt on antud asukohas üldplaneeringus toodud, et Vabaduse puiestee tuleb rekonstrueerida terviklahendustena koos Emajõe-äärse rohealaga, kujundades inimestele mugava avaliku linnaruumi, mh esindusüritusteks.

Detailplaneeringu koostamisel arvestatakse Tartu linna üldplaneeringuga ja "Tartu südalinna kultuurikeskuse parkimisvajaduse analüüsis" tooduga. Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et nimetatud parkimisanalüüs ei ole õigusakt.

8. Kokkuvõtte teises lõigus on toodud, et Riigikogu täiskogu on oma otsusega kinnitanud riiklikult tähtsate kultuuriehitiste pingerea, kus Tartu Südalinna Kultuurikeskus on esimesel kohal ja seega avaldub keskuse rajamise oluline positiivne keskkonnamõju läbi inimeste heaolu ja majanduslike võimaluste paranemise. Palume tuua siin välja eelhindangus eelnevalt (p 2.10) toodu: *Keskuse rajamine toob uusi töökohti ning sobivaid võimalusi hoone funktsioone toetava ettevõtluse tekkeks. Turismi elavnemine Tartus ja Lõuna-Eestis avaldab muu hulgas positiivset mõju majandusele tervikuna ja sealhulgas valdkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Kultuurikeskus loob uusi kvaliteetseid võimalusi inimestele kohtumisteks ja aja veetmiseks ning pakub eeldatavalt visuaalset elamust ja positiivset emotsiooni linnaruumis viibijale keskkonnaga harmoneeruva arhitektuurse terviklahenduse näol. Kokkuvõtvalt on planeeringuga kavandatud tegevuse realiseerumisel oluline positiivne mõju Tartu linna ja kogu Lõuna-Eesti ettevõtluskeskkonnale, inimeste majanduslikule olukorrale ja heaolule.*

9. Vastavalt eeltoodule palume üle vaadata ja korrigeerida ka eelhindangu kokkuvõttes (p 3) olev, eemaldada vastuolulised väited, tuua välja soovitusel, millised täiendavad uuringud või leevendavad meetmed oleksid vajalikud. (Detailplaneeringu realiseerumine eeldab kesklinnas asuva pargi pindala vähendamist ja kõrghaljastuse raiumist. Seetõttu ei saa tegevuse negatiivset mõju Tartu linna kliimamuutustega kohanemise võimele ega seeläbi elanike ja külaliste tundlike gruppide tervisele välistada. Eelhindangu tulemusel on vajalik alata detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH), kuna kavandatavate tegevustega võib kaasna olulisi negatiivseid mõjusid looduskeskkonnale. KSH käigus tuleb muu hulgas vastava uuringuga täpsustada erinevate nahkhiireliikide esinemine planeeringualal ning hinnata pargi olulisust nahkhiirte toitumiseks ja varjupaigana. Samuti tuleb täpsustada maa-aluse korruse kavandamisel hüdrogeoloogilisi tingimusi. Ühtlasi saab kaaluda võimalusi pargis olevate väärtuslike puude säilitamiseks ja kavandatava kultuurikeskuse võimalikult väikse ehitisealuse pinna ja keskkonnaga arvestava parima asukoha leidmiseks ning leevendavate meetmete väljatöötamiseks. KSH tulemusel on võimalik planeeringu koostamisel arvestada keskkonnakaalutlustega ja tagada kõrgetasemelise keskkonnakaitse.)

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Ahven

juhataja

Liis Randmets

736 1253 Liis.Randmets@tartu.ee